

دوره‌های تقلیدیه

جلسه ۲۴

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(مذاکرات اول از دوم آوریل)

۳۰ بهمن‌ماه ۱۳۱۲ - غره رجب ۱۳۵۲

شماره مسلسل: ۵۸۳

قیمت اجزای کتاب } سالنامه }
داخله ۲۵ ریال   خارجه ۱۰۰ ریال
تک شماره: دو ریال

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۳۰ مهر ماه ۱۳۱۲ هـ (غره رجب ۱۳۵۲)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۵) تقدیم يك نقره لایحه از طرف آقای رئیس كل صناعت
۲) سؤال آقای حاج میرزا حسن خان اسفندیاری راجع به قضیه	۶) شور و تصویب لایحه تأسیس کلاسهای مالی
باید و از آقای وزیر امور خارجه و جواب ایشان	۷) شور و تصویب لایحه اعتبار خرید ماشین آلات معدن شمشك
۳) تقدیم لایحه اصلاح بودجه صبحه كل از طرف آقای وزیر داخله	۸) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
۴) تقدیم چند فقره لایحه از طرف آقای وزیر مال	

(مجلس يك ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز یکشنبه ۲۳ مهر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفته شد - خیر)
صورت مجلس تصویب شد.

۲ - سؤال آقای حاج میرزا حسن خان اسفندیاری از آقای وزیر امور خارجه

رئیس - آقای اسفندیاری در نتیجه اطلاعی که پیدا کرده بودند باین جانب مراجعه و خواستند تا آنجا که میراست ترمیم نمایند تا آقای وزیر خارجه حاضر شده بسؤال ایشان جواب بگویند - این است که فوراً آقای وزیر امور خارجه را آگاه کردم و این است که آماده بودن

خود را برای جواب به بنده اطلاع دادند.

حاج میرزا حسن خان اسفندیاری - دیشب و امروز در جرائد خبر تعجب آمیزی دیده شد بعضی از آقایان همان دیشب از بنده سؤال کردند که در این موضوع اگر اطلاعی دارم و از اقدامات دولت مستحضر هستم به آقایان اطلاع بدهم بنده چون اطلاعی نداشتم و مطمئن بودم که انکار آقایان رفقای پارلمانی بنده از این بابت نگران است (صحیح است) دیگران هم از این مسئله بسیار منوحش و نگران هستند شبانه خدمت آقای رئیس عرض کردم که برای رفع این محذور بهتر این است از

عین مذاکرات مشروح چهل و دومین جلسه از دوره نهم تقنینیه

(مطابق قانون در امر ۱۳۰۵)

دائرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده

غائبین بی اجازه - آقایان - جدیری - وهنبا - دکتر ابراهیم - افشار - فرش - تقی الاسلام - ارواب کبکسرو - کازرونیان اعظم زنک - امامی غوثی - حبیبی - امیر تیمور - یونس آقا وهاب زاده - پناهی - چلبچی - کورس - هدایت - یارما یان ماکو - دکتر شیخ
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان - احتشام زاده - اسدی - بیان - اسفندیاری - دکتر ادعم - مسعود تیشی - قوام غربت زاده - قراکوزلو - هراز - مسودی

آقای وزیر امور خارجه خواهش شود تشریف بیاورند و در این مسئله توضیحاتی بدهند که انشاء الله اسباب نسکین این نگرانی بشود صورت قضیه را که در روزنامه نوشته اند عیناً بنده میخوانم: يك خبر عجیب (برطبق اطلاعات حاصله چند روز قبل مدیر كمرك باسیدو را درجن انجا وظیفه خود مأمورین بحری انگلیس که در آن حدود بوده اند توفیق نموده و به کشتی جنگی انگلیسی برده و استطاق کرده و پس از آن با کشتی جنگی خودشان به بندر عباس فرستاده اند) بدیهی است این موضوع که چندین واقعه اصل آور را متضمن است (صحیح است) فوق العاده اسباب نگرانی و تعجب است خاصه در این دوره و با این وضعیت دولت ایران و رعایت هائی که همیشه در مناسبات خودش دارد و از طرف دیگر با اینکه همه دنیا فریاد میکنند که باید مناسبات با یکدیگر را دول حفظ کنند این مسئله مخالف تمام مقررات و مناسبات بین الدولی است و مردم حق داشتند از این مسئله خیلی نگران باشند (صحیح است) اینها سه چهار موضوع است که اتفاق افتاده و تمام برخلاف انتظار و از مسائلی است که هر دولتی بایستی متعرض باشد این بود که خواهش کردم آقای وزیر امور خارجه در این موضوع و در این موضوعات و جزئیات هر يك اقداماتی که دولت علیه فرموده اند که اسباب آسایش خیال مردم و جلوگیری از نظایر این قضیه است در مجلس بفرمایند که رفع این نگرانی از برای ما ما بشود (صحیح است)

وزیر امور خارجه - متأسفانه باید عرض کنم که اطلاعات مندرجه در جرائد و اخباری که بنمایند محترم رسیده صحت دارد (تعجب نمایندگان) و چون تقاضا فرموده اند که جریان قضیه و جزئیات امر را توضیح بدهم این است که بشرح و تفصیل آن میپردازم (از طرف وکلاء - بفرمائید بفرماید) این قضیه در نقطه از خاک ایران موسوم به باسیدو و اتفاق افتاده و بطوریکه هم آقایان می دانند باسیدو اسم قریه ایست که در منتهی الیه شمال غربی جزیره قشم نزدیک ساحل واقع شده و يك عملة از این قریه

مراسله مزبور اولاً پیش دستی کرده از رفتار مدیر كمرك ایران در باسیدو در مورد تفتیش يك بلی شکایت کرده است و ثانیاً محوطه ابار ذغال را به ناحیه انگلیسی تغییر و تفتیش آبهای مجاور این قطعه را خارج از وظایف مأمور كمرك ایران شمرده و تفصیل قضیه را اینطور شرح داده است که تقریباً در ساعت ۶ غروب روز نهم اکتبر (۱۷ مهر) مدیر كمرك از يك بلی که تفتیش نموده بود پیاده میشود بلام مزبور بلافاصله در ساحل ناحیه انگلیسی و داخل آبهای ساحل متصل بقسمت مزبور که در آنجا ساخته بود نزدیکترین نقطه ساحلی تقریباً بمساحت يك میل داخل حدود ناحیه انگلیسی بوده است و مدیر با اتفاق فرانس خود بوده و بعد هم در مراسم اعتراف میکنند که مدیر كمرك را برای تحقیق مسئله به یکی از جهازات انگلیسی که در آن حدود لنگر انداخته بوده برده بودند و بعد هم مدیر كمرك و فرانس او را در بندر عباس پیاده کرده اند ثالثاً در مراسم مزبور این اقدام مدیر كمرك را نقض استاتو کو معرفی کرده اند و در خانه هم از دولت شاهنشاهی تقاضا کرده اند که تعلیمات همه مأمورین دولتی در باسیدو صادر شود که نظایر این قضیه تکرار نگردد.

مسلم است که این عملیات بی رویه مأمورین بحری انگلیسی نسبت بمأمور رسمی ایران که بادای وظایف خود مشغول بوده و توفیق و استنطاق او بر بدن جبری او از محل مأموریتش بنقطه دیگر و همچنین این عناوین عجیب در مراسم تاجه درجه اسباب تعجب و حیرت اولیای دولت شده

بنده بلافاصله بنمایند انگلستان در طهران اعراض و اهمیت موضوع را خاطر نشان و بنمایند ایران در انگلستان دستور دادم که فوراً در لندن نیز اقدام بعمل آید و مراسم هم جواباً بمقارن انگلیس اشتهار داشتیم که اینك مقام آرا بعرض آقایان میرسانم:

اولاً در قسمت ادعای دولت انگلیس در باسیدو کهنه اینطور نوشتیم:

(جای نهایت تعجب است ادعائیکه دولت اعلیحضرت پادشاه انگلستان در داشتن ابار ذغال در باسیدو داشته اند تقریباً صورت دیگری بخود گرفته و اینك عملیاتی مانند رفتار مالکانه نموده و مانع اجرای حق حاکمیت ایران در آنجا میشوند و حتی آرا ناحیه مخصوص انگلیس نام نهاده و آبهای ساحلی آرا نیز از قلمرو ایران خارج میدانند در صورتیکه دولت ایران در هیچوقت و زمانی هیچگونه ناحیه انگلیسی و هیچ نوع حق تصرفی برای دولت انگلیس در باسیدو نداشته و نمیشناسد.

ثانیاً در مورد استاتو کو خصوصاً امتقار کردم که مقصود از استناد با استاتو کو در این مورد چیست و بجه مجوزی مأمورین انگلیس خود را مجاز بچنین رفتاری نموده اند؟ ثالثاً در مورد رفتار نسبت بمأمور كمرك اظهار حیرت و تعجب کردم که در عهدی که تمام دول با احترام حقوق دیگران دعوت میشوند چنین رفتاری از طرف مأمورین و بحری انگلیس در نقض حق حاکمیت ایران بعمل آید و قوای بحریه انگلستان در خاک ایران مداخله مسلح نموده و بکنفر مأمور ایران در خاک و آب ایران در حین انجام وظیفه دستگیر و در کشتی جنگی محبوس و از محل مأموریت خود بنقطه دیگر تبعید نمایند.

رابعاً نسبت به موضوع قویا و شدیداً پروتست نمودم. اول بمداخله مسلح مأمورین بحری انگلیس در خاک و آب ایران. ثانیاً باین مطلب که در چند نقطه مراسم خود تصریح بناحیه انگلیسی باسیدو کرده و اشاره بآبهای ساحلی آن نموده بودند و سوم بر رفتار برخلاف قاعده که نسبت بمأمور رسمی ایران باین ترتیب که عرض شد نموده بودند و در خانه مراسم اطلاع دادم که مأمور كمرك و فرانس بمحل مأموریت خود اعاده شدند (احسن - احسن) و جداً تقاضا کردم که دولت انگلستان در جبران و ترمیم این قضیه و تأدیب مأمورین مربوطه اقدام کنند (صحیح است - صحیح است) بعلاوه بنمایند دولت شاهنشاهی در لندن دستور دادم که

در آنجا هم قویاً بر ضد این رفتار اعتراض و اقداماتی بنمایند (احسنت - احسنت)

بازرسی که عرض شد البته تصدیق میفرمایید که دولت ذره از وظایف خود قصور نکرده و میتوانم خاطر نمایندگان محترم را اطمینان کامل بدهم که دولت با کمال جدیت و با افشاری این قضیه را تقییب میکند و رضایت خاطر ما را بعمل آورد

باز هم يك نوبته دیگر در این مقام رسمی تکرار میکنم که با سعیدو ملک مسلم و جزء لاینفک و لاینفک خاک ایران میباشد و هیچ نوع ناحیه انگلیسی و آبهای ساحلی و هیچ قسم حق تصرفی برای دولت انگلیس در این نقطه تا بحال شناخته نشده و بعد از این شناخته نخواهد شد (صحیح است - صحیح است) و همانطور که دولت در تحت توجهات خاصه و سرپرستی قائد توانای عظیم الشان این مملکت در سایر امور مملکتی بوظایف ملی و وطن پرستی خود عمل میکند در این مورد هم حقوق حاکمیت و مالکیت ایران را دفاع خواهد کرد (احسنت - احسنت)

اسفندیاری - اظهارات وزیر امور خارجه در این موضوع خیلی جامع و کافی و واقعی بود البته غیر از این هم انتظاری برای اعضاء پارلمان نبود که دولت آنچه وظایف مقرر خودشان میدانند به بهترین وجهی ادا خواهند فرمود چنانچه فرموده اند بعد از این هم البته امیدواری کامل میرود به آن قدری که مقدور باشد و در قدرت دولت است در حفظ حقوق دولت ایران در انجام این مسئله و انعام آن و نتایج مقتضیه اقدامات لازمه بفرمایند که جریان این موضوع شده و نظایر آن دیگر اتفاق بیفتد

۳ - تقدیم يك نوبته لایحه از طرف آقای وزیر داخله | وزیر داخله (آقای جم) - يك لایحه اصلاحیه است

که تقدیم مجلس شورای ملی میشود راجع بامور صحی مملکتی یعنی اصلاح بودجه در صحیه مملکتی شده است خواهش میکنم در جلسه آینده مطرح شود.

۴ - تقدیم چند نوبته لایحه از طرف آقای وزیر مالیه | رئیس - آقای وزیر مالیه

وزیر مالیه (آقای داور) - يك لایحه است که از طرف اداره کل تجارت تقدیم مجلس میکنم و چند لایحه دیگر از طرف آقای وزیر عدلیه و يك لایحه هم از طرف وزارت مالیه و این لوائح البته میرود بکمیسیونها و در موقع خودش مطرح خواهد شد حالا هم تمنی میکنم خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بکلاسهای امور مالی اگر آقایان موافقت میفرمایند مطرح شود.

۵ - تقدیم يك نوبته لایحه از طرف آقای رئیس کل فلاحات |

رئیس - آقای رئیس فلاحات

رئیس کل فلاحات و صناعت (آقای بیات) - لایحه است تقدیم مجلس شورای ملی میشود راجع بخرید بقیه ماشین آلات شمشک و استدعا شده است بقید فوریت در مجلس مطرح بشود.

۶ - طرح و تصویب خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بکلاسهای امور مالی |

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بمحصلین کلاسهای امور مالی قرائت میشود:

خبر کمیسیون

کمیسیون قوانین مالیه در جلسه تاریخ فوق لایحه نمره ۱۹۲۴۴۸۳ و ۱۳۱۲ دولت را با حضور آقای وزیر مالیه تحت شور قرار داده خبر آرا بطریق ذیل تقدیم میدارد ماده اول - وزارت مالیه مجاز است مطابق ترتیب ذیل برای کسانیکه مشمول قانون استخدام نبوده و در یکی از کلاسهای امور مالی تحصیل کرده و از عهده امتحان نهائی برآیند رتبه اداری معین نماید.

برای کسانیکه نمره امتحانی آنها از حد وسط تجاوز نکند رتبه يك اداری و برای کسانیکه نمره آنها از حد وسط تجاوز کند رتبه دو اداری

ماده دوم - مدت اختیاریکه بموجب ماده قبل بوزارت مالیه داده می شود بیست و دو روز است بدین طریق که فقط در ظرف بیست روز از تاریخ اعلان رسمی نتیجه امتحانات تعیین رتبه بعمل خواهد آمد در اینصورت اشخاصی که

برای آنها رتبه معین شده مستخدم رسمی خواهند بود مشروط بر اینکه تا شش ماه پس از تاریخ حکمی که تعیین رتبه کرده شغل معینی بآنها رجوع شود

ماده سوم - بهر يك از مستخدمین وزارت مالیه که بتواند کفالت شغل بالائری را اشغال نماید میتواند نصف حقوق رتبه و نصف حقوق بودجه مقامی را که متکفل شده داد مشروط بر اینکه شغل بالاتر مربوط بامور عایداتی و یا محاسباتی باشد. اینگونه مشاغل را وزارت مالیه بموجب نظامنامه معین خواهد کرد

رئیس - مذاکره در کلیات است. آقای طباطبائی دیبا طباطبائی دیبا - این لایحه که آقای وزیر مالیه تقدیم کرده اند حقیقه میتوان گفت یکی از بهترین اوابیح است آقای وزیر مالیه مخصوصاً حسن سابقه در تهیه اشخاص دارند در هر وزارت خانه که باشند چنانچه نمونه این مسئله در وزارت عدلیه معلوم شد کلاس قضائی و کلاس ثبت را تشکیل دادند و اشخاص را تهیه کردند و بنده عقیده ام این است که در مملکت اولین اقدام برجسته دولت تهیه اشخاص است برای مشاغل البته تهیه کلاس مالی هم در وزارت مالیه خیلی لازم بوده و صحیح است ولی بنده يك عقیده داشتم در هر چیزی که خلاف اصل است باید تمام آن جهاتی که سبب شده و موجب شده که دولت معتقد بخلاف اصل میشود تمام آن جهات باید ذکر و رعایت شود اصل اولی در مسئله استخدام این است که موافق قانون استخدام و با آنت شرایط استخدام شوند.

در قانون استخدام يك شرایطی هست که مستخدمینی که بخواهند استخدام کنند و صاحب رتبه بشوند باید مطابق آن شرایط باشد ما حالا از این اصل تجاوز میکنیم یعنی دولت مجبور میشود در يك مواردی برای تهیه اشخاص يك قانون دیگری بتصویب مجلس برساند و يك اشخاصی برای مشاغل تهیه میشوند که مشمول قانون استخدام نیستند و این برخلاف اصل است و حقیقه باید تمام جهات ذکر شود این لایحه بعقیده بنده يك قدری

نافس است مثلاً در ماده اول همینقدر مینویسد برای کسانی که مشمول قانون استخدام نبوده و در یکی از کلاسهای امور مالی تحصیل کرده اند باین ترتیب رفتار شود ولی هیچ معلوم نیست که ترتیب این کلاسها چیست پرگرام تحصیلات چیست چند کلاس دارد و دوره تحصیل اینها چند است بنده عقیده ام این است که در خود قانون باید پرگرام و دوره تحصیل و ترتیب این کلاسها کاملاً معین شود که بعد دیگر اسباب زحمت نشود و بنده میدانم که آقای وزیر مالیه جواب خواهند فرمود که اینها بموجب نظامنامه معین میشود ولی نظامنامه در يك مواردی است که حقیقه مربوط بقانون باشد والا ممکن است يك وقتی مجلس تصویب کند و در يك موردی دولت در يك قضیه بخصوص يك نظامنامه بنویسد و اجرا کند و این ترتیب صحیح نیست حالا که خلاف اصل را مرتکب میشوید یعنی يك اشخاصی را استخدام میکنید و رتبه بهشان میدهید باید کلاس معلوم باشد پرگرام معلوم باشد دوره تحصیلات هم معلوم باشد این بود که بنده عقیده ام این است که در این لایحه اینها را هم معین کنیم بهتر است و یکی هم در اینجا يك مطلبی بود که او را میخواستم تذکر بدهم و آن این است که در ماده دو تصریح شده که هر کس از کلاس مالی خارج شد و امتحان نهائی را داد و تحصیلش تمام شد وزارت مالیه باو رتبه خواهد داد بعد يك شرطی در آخر هست که مینویسد مشروط بر اینکه تا شش ماه پس از تاریخ حکمی که تعیین رتبه کرده شغل معینی بآنها رجوع شود این مطلب بعقیده بنده حقیقه تناقض دارد در صدر این مسئله تصریح شده که اگر کسی امتحان نهائی را داد صاحب رتبه میشود و وزارت مالیه باید باو رتبه بدهد مشروط باینکه تا شش ماه برای او شغل معین کنند این حقیقه معنایش این است که يك اشخاصی که رفته اند تحصیل کرده اند و امتحانات نهائی هم داده اند از عهده امتحان هم خوب برآمده اند اگر بآنها شغل رجوع شد صاحب رتبه هستند و اگر بآنها شغل

رجوع شد صاحب رتبه هستند این دو مسئله بنظر بنده قدری تناقض دارد اشخاصی که مبرود تحصیل میکنند اگر از عهد امتحان خوب برآمدند باید بانها رتبه داد و الاغفل البته در اختیار وزارت مالیه است وزارت مالیه میخواهد یکس شغل بدهد یا ندهد پس حقیقه این دو مطلب با همدیگر منافض است این راهم توضیح بدهند که مقصودشان از این شروط در قانون چیست.

ولیر مالیه - بنده اول بایستی شروع بکنم از حسن نظری که آقای نماینده محترم راجع بحسن سلیقه بنده فرمودند ولیکن راجع باصل مطلب بنده تصور میکنم که در عمل و در واقع نفس الامر بالاخره اختلافی بین نماینده محترم و بنده باشد ولیکن در طرز تنظیم لایحه سلیقه بنده غیر از آن ترتیبی است که آقای فرمودند حالا اتفاقاً بنده در اینجا سوء سلیقه بخرج داده ام آن يك امری است علیحدہ بنده عقیده ام این است که نمیشود در قانون علل و دلائل قانون را نوشت ممکن است اگر يك مقدمه مفصل بنویسند در آن جا جاداشته باشد که تصریح بکنند علل این قانون چیست و ممکن است در موقع بیان و توضیح در مجلس لازم باشد توضیحی داده شود که چرا این مادرا نوشتم ولیکن عادت بر این جاری شده و خوب است که همیشه این عادت را داشته باشیم که در قانون نمیشود دلیل آورد که بچه دلیل نوشته شده و در مواد ذکر دلیل نمیشود که ما را راجع باینکه فرمودند این قانون از حیث اینکه موضوع تدریس معلوم نیست و دوره تحصیل معلوم نیست و پرگرام معلوم نیست باینجهت خوب نیست و نفس دارد خود بنده هم تصدیق میکنم که نفس دارد ولیکن تعدد دانشم در اینجا که با این نفس این قانون را بیاوریم برای این که در عمل به تصویب دیگری دچار تنویم فرض بفرمائید امروز ما بیائیم يك پرگرامی را تهیه کنیم و فردا در عمل متوجه شدیم و ممکن است پیش بیاید که آن پرگرام ما کافی نبوده اگر در قانون باشد بنده بایستی بیایم يك روزی در مجلس وقت آقایان را بگیرم و بگویم خوب است فلان ماده در پرگرام

مالی اطلاع داشته باشند بملک اینک فوائدها میگردد نظامنامه که میگردد و نظامنامه هائی که دبالت آن نظامنامه میگردد بانداز زیاد است و گاهی باندازه پیچیده است که مستخدم درست ملتفت نیست و وقتی درست یاد نکرده باشد نتیجه لازم از او بدست نمی آید و در عمل نتیجه اش این میشود که برای کوچکترین امر از هر جا سؤال میکنند مینویسند و میپرسند و مدتی وقت گرفته میشود و بعضی اینکه يك ماده از نظامنامه تغییر میکنند از سر باید گرفت و سر يك موضوع کوچک مدتی وقت خودش و اداره و مردم را میگیرد و این تلف شدن وقت همیشه از نقطه نظر این است که آن مستخدمین آشنائی به قوانین و نظامنامه ها ندارند و معلوم است که ما میخواهیم از این کلاسهای خودمان يك اشخاصی که از متخصصین مالی حساب شوند بیرون بدهیم و عین این عمل را بطوری که آقا خود درین اشاره فرمودید ما در کلاس ثبت کردیم اگر بنده آتراهی که رفته رفته بودم چطور ممکن بود یادداشتن عددی که از ده نفر تجاوز نمیکند که از کار ثبت اطلاع داشتند در تمام نقاط مملکت یعنی در اکثر نقاط مملکت بطوری که امروز ملاحظه میفرمائید طرف احتیاج است ثبت دائر کرد این از برای این بود که آنچه را احتیاج داشتیم آندیم فکرش را کردیم و تهیه اش را کردیم و کار خودمان را انجام دادیم و همین طور در قسمت کلاسهای امور مالی خواهد شد. يك اعراض و نظر دیگر آقا راجع بود باین ماده که میتواند وزارت مالیه اشخاصی را که از کلاس بیرون آمدند رتبه بدهد و مستخدم دولت حساب میشوند مشروط بر این که تا ششماه بهشان شغل بدهد فرمودند این از يك طرف حکم بهشان دادن از طرف دیگر شغل ندادند مستخدم نیستند جهت اینکه این جا اینطور شرط شده عرض کنم همه چیزهاییکه در دنیا آدم میگوید که اینطور است مشروط باین است همینطور است ممکن است بفرمائید که چرا آندیم این شرط را قرار دادیم این شرط را خیلی ساده قرار دادیم کلاس

درست کردن برای احتیاج است و از برای نفعن که بخت باندازه که ما احتیاج داریم بادم بان اندازه سعی میکنیم که آدم تهیه شود يك کلاس درست میشود يك اشخاصی هم می آیند امتحانی میدهند قبول میشوند اینجا باید درنگه را رعایت کرد از يك طرف احتیاجی که ما در آن تاریخ داریم به يك عده فرض بفرمائید در يك دوره کلاس در دوره سوم کلاس اگر عده اشخاصی که بیرون آمدند بانصد نظر بودند ما احتیاج داشتیم به چهارصد نفر خوب باین صد نفر دیگر رتبه بدهیم و مستخدم دولت بشوند و دنبال کار دیگر هم بروند و همینطور باقی باشند برای اینکه آمده است درس خوانده است زحمتی کشیده است ماهم زحمت کشیده ایم معلم گذاشته ایم وقت صرف کرده ایم و مقداری خرج کرده ایم که بالاخره يك چیزی او یاد گرفته است اما این اضطرار و بالاخره ضرورت و الزام که ما آنها را باید حتما بیاوریم برای کار این از کجا آمد؟ پس ما تا چهارم يك فرجه تا يك مدتی داشته باشیم که اگر در آندیم معلوم شد احتیاج نداریم بگوئیم آقا این رتبه هائی که بشما داده ایم رتبه های تعلیمی است معلق است و مشروط است با احتیاج ما و چون معلوم شد که ششماه گذشت و کاری بشما نداریم شما بروید بی کار خودتان و کاری هم به ما نداشته باشید و این را هم عرض کنم که در عمل قطعا خیلی کم پیش خواهد آمد چرا؟ بدلیل اینکه آن عده که تهیه شده اند و احتیاج ما را رفع کرده اند این البته در دوره اول و دوم کلاس نخواهد بود زیرا هم شان لازم هستند در دوره آخر ممکن است يك چند نفری باشند که احتیاج نداشته باشیم و الا اگر ما بدهیم که بده نفر احتیاج داریم البته نمی آئیم که برای ده نفر کلاس باز کنیم این از برای این است که ما بعد از زیادی احتیاج داریم باز دوره کلاس شروع میشود و يك عده در حدود آن احتیاجی که داریم بیرون می آیند فرضاً پنج نفر ده نفر بیشتر از احتیاج شاید بیرون بیایند خوب

البته ما بایه‌الزام داشته باشیم که يك اشخاصی را استخدام کنیم یا نداشتن احتیاج و بعلاوه يك مطلب دیگری هم باید عرض کنم که در ضمن خورد آقا هم تصدیق میکنند که کلاس وقتی باز شد هر شکل آدمی ممکن است بیاید آنجا وارد شود درس بخواند و امتحان بدهد بعد شما لازم نمی بینید که دقت کنید که این اشخاص از همه جهت بدرکار میخورند صرف نظر از ندرات امتحانیه؛ آخر يك چیز هائی است اگر فرض بفرمائید يك کسی باشد که يك ساقه محکومیتی دارد این دیگر نمیتواند مستخدم باشد حالا بموجب این قانون ما ملزم باشیم که این آدم را بیرون و کار بدهیم از طرف دیگر ما هر روز در کارهای اداری می بینیم که يك کسی ممکن است دارای يك معلوماتی از نقطه نظر يك قفسی باشد ولی با يك دلایل دیگر نمیتواند باو کار بدهید از برای این کار يك مدتی امتحان لازم است این است که يك مدت ششماه گذاشته شده است از برای اینکه يك کسی که میخواهند شغلی بدهند اطمینان اینرا داشته باشند که پس فردا کارهائی نخواهند کرد که در دیوان جزا چندروز بعد او را ملاقات کنیم پس باین ملاحظه آمدیم و گفتیم رتبه را میدهم بعد از آنکه از کلاس بیرون آمدند ولی از برایش وقتی باقی خواهد ماند که ششماه ما کاری باورجوع کنیم که هم احتیاج خودمان را در نظر گرفته باشیم و هم رعایت احوال اخلاقی او را هم کرده باشیم بنده تصور میکنم حالا اگر موافقت بفرمائید آقایان و اجازه بدهند که قانون بهمین شکلی که تهیه شده است و یکی از محسنات این قانون این است که این قانون نتیجه تجربه يك نفر آدمی است که آقایان با او در وزارت عدلیه کار کرده اند و روی همین قانون ما عمل کردیم و نتیجه عمل او را دیده ایم تازه يك طرز جدیدی بیاریم که معلوم نیاشد چه نتیجه خواهد داد.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

لهی - بنده مخالفم.

رئیس - بفرمائید که چرا کافی نیست.

ندارد اگر در نظر باشد که متدرجاً و سال بسال این کلاسها را کاملتر بکند و اینرگرامش را بیشتر کند البته خیلی هم خوب است و بسیار نظر عالی است زیرا فعلاً وزارت مالیه بواسطه فقدان اشخاص لایق و قابل کارش خیلی خراب است یعنی همیشه محتاج هستند که فلان عذب دفتر سابق دست کند در جیش و يك فرد بیرون بیارند و بگویند آقا ملك شما خالصه است بايك مالباتی باید بدهید و این مسئله وقتی به مرکز رجوع شود مراجع می شود و میگویند که فرضاً فلان عذب دفتر در آخرین حاجه يك صورتی داده است این از برای این است که در این مدت نداریم اشخاصی را که بتواند يك صورتهای جمع و خرج و محاسبه مرتب و مطمئنی برای مالیه تهیه کند حالا اگر متدرجاً اشخاصی پیدا شوند که در این قسمتها ابراز لیاقت کنند بنده دو که سهل است رتبه بالا را هم موافق اگر کسانی پیدا شوند که تحصیلات عالی مالیه کرده باشند آنها را باید اهمیت داد که کار بکنند این را خواستم پرسیم که آقای وزیر مالیه نظرشان برای برگرام این کلاس چیست آیا این چیزی است که فعلاً هست یا این که خیال دارند این را سال بسال بسط و توسعه بدهند و شرایط بیشتری برای تحصیلاتشان قرار بدهند یکی هم در این قسمت ششماه که مذاکره شد البته يك مدت استیزی برای هر خدمتی لازم است اما بنده عقیده ام این است که رتبه را بعد از ششماه معین کنند برای این که ممکن است يك اشخاصی در ضمن امتحان نمره شان کم و زیاد شود در يك قسمت و مجموع نمره های امتحان نشان از حد وسط کمتر باشد ولی واقفاً در نمره های دیگر خوب باشد و در عمل خوب بیرون بیاید و خوب امتحان بدهد برعکس ممکن است يك کسی در امتحان نمره اش خوب باشد ولی در عمل خوب از عهده کار بر نیاید این ششماه را البته وزارت مالیه برای استازو برای امتحان از وضعیت کار و استعداد آن شخص در نظر گرفته و خیلی خوب نظری هم هست بهمان دلایلی که این جا فرمودند ممکن است که از عهده بر نیاید پس خوب است رتبه را قرار بگذاریم برای بعد از امتحان عملی ششماه هر طوری که ابراز لیاقت کرد باصحت عمل به او رتبه بدهند رتبه يك پارتیه دو بعلاوه در این مدت ششماه خواستم

عرض کنم که حقوق هم آنها داده خواهد شد با در حقیقت ششماه استاز خواهند بود. لکن مطابق جمله اخیر ماده دوم که می نویسد مشروط بر اینکه تا شش ماه پس از تاریخ حکمی که تعیین رتبه کرده شغل معینی به آنها رجوع شود خوب در دوره آخر تحصیلی کسانی که مدتی زحمت میکشند و يك امتحاناتی هم میدهند بعد ششماه معطل بشوند؛ بالخره هم معلوم نباشد که کار خواهند داشت یا نه؛ پس فقط شغل داشتن نباید باشد زیرا در مدت شش ماه کاری به آنها رجوع می شود کار هم میکنند نهایت شغل غیر موظف استاز خواهد بود ششماه کار میکنند بعد از شش ماه تازه مستخدم رسمی حساب می شوند یا حساب نمی شوند اگر اینها بعد از شش ماه از عهده امتحانات عملی برآمدند البته رتبه هم خواهند داشت ولی اگر بر نیامدند آن رتبه ای که اول به آنها داده شده است معلوم نیست چیست عنوان این است که این شخص دارای رتبه دو است ولی حالا بیکار است پس بهتر این است که اول مستخدم رسمی بودن او معلوم بشود بعد صاحب رتبه بشود در سایر جهات بنده این نظرها تقدیس میکنم و خیلی خوب نظری است و یقین دارم که موفقیت کاملی پیدا خواهند کرد.

وزیر مالیه - همانطور که فرمودید يك کلاس در مالیه

قبل از بنده بوده است یک دوره ولیکن مقصود بنده آن کلاس نیست آن يك کلاسی بوده است برای کسانی که دارای طرمان کافی بوده و زبان فرانسه را میدانستند و از برایشان کفرانس داده شده است و از مستخدمین مالیه هستند آن اشخاصی که مستخدم بوده اند آنها را موظف کرده اند که در سربك کفرانس هائی حاضر بشوند و مستخدمین اروپائی که در آنجا هستند برای آنها يك کفرانس هائی بدهند و البته نتیجه داده است و خوب بوده است ولیکن این غیر از آن کلاس است این از برای تهیه يك مستخدمینی است بطور مرتب و البته کلاس باقی میماند تجدید می شود مدامی که احتیاج داریم پس يك کلاس نیست و کلاسهائی است به دوره های مختلف و بر حسب احتیاج تکمیل خواهد شد و همانطوری که فرمودید البته و بطوریکه بنده هم شرح دادم نوشتن برگرام همین بوده است که قصی اگر باشد رفع بکند و آن چیزی را که در

دوره اول و دوم شاید نمی شود خیلی توقع داشت پرگرام خیلی زیاد نباید تهیه کرد در دوره های بعد که درجات زیادتر شد آنوقت می شود بکفندی پرگرام مفصل تر نوشت و اما راجع به قسمت شش ماه این فکری که میفرمائید بنده مخالفتی با آن ندارم فقط الا آن که فکر میکنم می بینم به آن شکلی که میفرمائید شاید عملاً نشود اینجا یک نظر روشنی است دیگر بعد از آنکه کسی امتحان داد و قبول شد باین ترتیب باو رتبه داده می شود و بعد از آنکه در این مدت یک کسی کار داده شد تا فلان مدت و غیر از این اشکالی ندارد و حالا میفرمائید تعیین رتبه را بگذاریم برای بعد و یک امتحان میکنیم اگر بگوئیم یک کسی که امتحان داده و امتحانش قبول شده است که حالا شما بایید بروید تبریز و بعد از آنکه مدتی در تبریز کار کردید آنوقت برای شما نوبت رتبه خواهیم کرد البته از نقطه نظر مالی حق یا آقا است برای آنکه دیگر از همه حیث دقت شده است هم از حیث دروس و هم از حیث عمل و لکن از برای عملی نمودن قضیه و آنطرف هم آبا هیئتطور است؟! آیا کسی حاضر میشود بیرون جای دیگر آخر همرا که مادر مرکز لازم نداریم بلکه در مرکز کمتر احتیاج داریم بیشتر برای ولایات است آیا کسی حاضر می شود بعد از آنکه مدتی باو درس دادید و امتحانش کردید چندماه هم معطل شد حالا پاشود بیرون دیدک قعله بماند حالا شما باو کاری بدهید یا ندهید این نمی شود و بعقیده بنده بکفندی غیر عملی است مگر اینکه آقایان اگر موافقت داشته باشند ممکن است یک فرمولی دیگر بان اضافه کرد آنجا که نوشته ایم مشروط بر اینکه تا ششماه ممکن است اینطور نوشت که تا ششماه پس از تاریخ حکمی که تعیین رتبه کرده شغل معینی با آنها رجوع شده و تا یکسال شاغل باشند یعنی رتبه را هم بدهیم و او را هم بفرستیم یعنی در هر حال صاحب رتبه شده و حقوق هم بگیرد ولی تا ششماه بعد هم شاغل بماند یعنی اگر در ضمن عمل دیدیم بد نیست نگاهش بداریم این خوب است ولی باز بیاید و بکفندی به تجربه بنده در این کار اعتماد پیدا کنید بنده میترسم آن نظری که البته این از نظر

اصولی خیلی صحیح است از نظر عملی هم این اندازه نتیجه نداشته باشد بجهت اینکه اگر اشخاصی که می آیند و امتحان میدهند ببرد میخورند دیگر چرا این تزلزل را درباره این آدم ایجاد میکنید که برود سر یک کاری و تا شش ماه کار بکند آنوقت هم معلوم نباشد که بعد از این مدت کار باو رجوع میشود یا نه میشود این شش ماه که ما گذاشته ایم قبل از رجوع کارش است که تحقیق از حاشی بکنیم بعلاوه اگر ممکن است بطور استاز یک کاری بکند و همچنین وقتی او رفت سر کار دل گرم و خیالش راحت باشد این فورمول ممکن است یک مدتی او را متزلزل کند بعلاوه بنده گمان میکنم که در آن موقعی که کابینه جدید اینجا معرفی شد عرض کرده در امور مالی باید فوق العاده محتاط بود و خیلی به ثانی باید کار کرد چیز های تجربه شده را باید بکار انداخت امتحانات جدید را باید خیلی ازش احتراز کرد باین مناسبت چون این فورمول را بنده امتحان کردم با این فورمول کار کردم نتیجه خوب ازش گرفتم میترسم اگر یک فورمول دیگری باشد آن نتیجه گرفته نشود اگر آقایان موافقت میفرمائید بنده خیال میکنم بگذارید این جاده را که ازش رفتیم باز هم برویم بعد اگر دیدیم که ممکن است یک شکل بهتری درآورد بعداً این کار را میکنیم - حالا اول کار یک چیز های آزموده را عرض نکنیم و از کار امتحان شده نتیجه بگیریم البته اولی است بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است رئیس - آقایانیکه موافقت بفرمود در مواد دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) رئیس - تصویب شد - ماده اول قرائت میشود: ماده اول - وزارت مالیه مجاز است مطابق ترتیب ذیل برای کسانی که مشمول قانون استخدام نبوده و در یکی از کلاسهای امور مالی تحصیل کرده و از عهده امتحان نهائی برآیند رتبه اداری معین نماید

برای کسانیکه نمره امتحانی آنها از حد وسط تجاوز نکند رتبه یک اداری و برای کسانیکه نمره آنها از حد وسط تجاوز کند رتبه دو اداری رئیس - آقای دکتر طاهری دکتر طاهری - اولاً با اصل موضوع که مخالفتی نیست ولی عقیده بنده این است که اگر چنانچه یک کلمه اضافه شود بعد از کلاس های امور مالی که معلوم بشود بعد بنا است تاسیس شود بر طبق پرگرام مخصوص حالا اینطور بنظر می آید که یک کلاس مالی معهود است و مقصود این است که از آن کلاس بیرون بیایند در صورتیکه فرمودند که یک کلاس مثل کلاس ثبت از روی پرگرام و هتفه معینی بعد تاسیس میشود این است که بنده متقدم و یک پیشنهادی هم نوشته ام اگر موافقت میفرمائید اضافه شود رئیس - آقای طباطبائی دیا طباطبائی دیا - در این ماده جنبه مخصوصی است برای اشخاصی که مشمول قانون استخدام نیستند یعنی در وزارت خانه های دیگر فعلاً مستخدم نیستند بنده میخواستم سؤال کنم جهت اینکه اینرا مخصوص باین اشخاص کرده اند چیست ممکن است اشخاصیکه در وزارت مالیه مشغول هستند و رتبه یک دارند آنها هم بروند در آنجا تحصیل بکنند بعد هم امتحانشان که از حد وسط گذشت دارای رتبه دو میشوند و این را مخصوص نکنند به اشخاصی که مشمول قانون استخدام نیستند وزیر مالیه - بایشتهادی که آقای دکتر طاهری فرمودند خود بنده کاملاً موافقم که بعد از کلمه کلاس های مالی نوشته شود که مطابق پرگرام مخصوص تاسیس خواهد شد اما راجع باین سؤالی که آقا فرمودند بنده خیال میکنم دلیل داشته است که اینجا نوشتم اگر رتبه یک دارد که از برای او چیزی نیست که در این قانون نوشته شود که رتبه یک باو داده میشود اگر مستخدمی است که رتبه یک دارد و میخواهند او را که امتحان داده رتبه دو باو بدهند این را ممکن است در نظامنامه ترفیعات

نوشته شود البته این کار خواهد شد که از مستخدمین کسانی که دارای رتبه یک هستند اگر از این کلاسها بیرون بیایند این باو در سایر شرایط حق ترفیع حاصل میکنند (صحیح است) پیشنهاد آقای دکتر طاهری پیشنهاد میشود در ماده اول بعد از کلاس های مالی اضافه شود (که بر طبق پرگرام مخصوص تاسیس خواهد کرد) رئیس - آقای مخبر رئیس - آقای مخبر موافقم رئیس - آقایانیکه با ماده اول با افزایش این جمله که دولت و مخبر قبول کردند موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) رئیس - تصویب شد - ماده دوم قرائت میشود: ماده دوم - مدت اختیاری که بدو جب ماده قبل بوزارت مالیه داده میشود بیست روز است بدین طریق که فقط در ظرف بیست روز از تاریخ اعلان رسمی نتیجه امتحانات تعیین رتبه بعمل خواهد آمد در اینصورت اشخاصی که برای آنها رتبه معین شده مستخدم رسمی خواهند بود مشروط بر اینکه تا شش ماه پس از تاریخ حکمی که تعیین رتبه کرده شغل معینی با آنها رجوع شود رئیس - آقای دکتر طاهری دکتر طاهری - این موضوع که بوزارت مالیه اجازه داده میشود باین اشخاص رتبه بدهند بسیار خوب است و منظور هم همین است که اشخاصی که زحمت میکشند و تحصیل میکنند وزارت خانه هم احتیاج با آنها دارد رتبه با آنها بدهد ولی آن مستخدمی که تا شش ماه اگر کار بهشان رجوع نشود زحمتشان هدر برود بعقیده بنده این اسباب دل سردی میشود و بهتر این است که اقلاً تا یکسال باشد یعنی اگر چنانچه رتبه را در مدت بیست روز میدهند - سوء نظام نشود که اگر یکسال باشد معنایش این نیست که آنها معطل میشوند خیر حق رتبه دادن بیست روز است یعنی بعد از آنکه امتحان تمام شد و اعلان کرد وزارت

مالیه که این اشخاص از امتحان خوب بیرون آمده اند در ظرف بیست روز بانها رتبه بدهند و آرفوت اینجا قید کرده اند که اگر در شش ماه بانها کاری رجوع نشود رتبه شان را پس بگیرند در صورتیکه این بعقیده بنده اسباب بآس میشود و سبب این است که شاید خود وزارت مالیه ماه هفتم بخواهد باین شخص کار رجوع کند نمیتواند در صورتیکه زحمتی کشیده شده است و بهتر این است که وزارت مالیه اختیار داشته باشد که تا بیک سال هر وقت خواست باو کار رجوع بکند بتواند رتبه اش را دارا باشد نه اینکه اگر تا ششماه نتوانست کار رجوع کند اصلاً رتبه اش را پس بگیرد این است که بعقیده بنده آقای وزیر مالیه خوبست موافقت بفرمایند که این ارفاق نسبت باین محصلین بشود (یعنی از نمایندگان - ارفاق نیست) چرا ارفاق است اشتباه در سوء تفاهت است

وزیر مالیه - عرض میکنم حالا یا بنده بد شخصیم دادم یا خوب از نقطه نظر منطقی حتی با آقای دکتر طاهری است یعنی اینکه ارفاقی است نسبت باشخاص که دارای رتبه شده اند برای اینکه الان بیک مدت کوتاهی فرار گذاشته است از برای اینکه اگر در آن مدت کار بانها داده نشد رتبه آنها از بین می رود و ایشان پیشنهاد کردند که در یکسال این حق باشد و حق با ایشان است در کیسیون هم این مذاکره شد بنده آنجا موافقت کردم بیکسال هم باشد اشکالی ندارد ولی بعدوا گذار کردم بنظر کیسیون اکثریت کیسیون یعنی اکثریت با بیک رأی تفاوت شش ماه را قبول کرد بنده نسبت میکنم حالا هم ممکن است هر کدام از آقایان پیشنهادی بدهید هر چه اکثریت مجلس تصویب کرد بنده قبول دارم اشکالی در این موضوع نمی بینم.

رئیس - آقای اختیار
اختیار - همانطور که آقای وزیر مالیه فرمودند در کیسیون هم این نظر مذاکره شد نظر این بود که شش ماه کافی است برای بیک کسانی که واقفاً اینها را از نظر لیاقت یا از نظر داشتن کار از هر جهتی که تصور می رود

و این بیک ارفاقی است برای کسانی که بیک زحمتی کشیده اند و بیک امتحانی داده اند و بعدا بیک مستخدم بینی که تقریباً اصول و قواعدی را آشنا شده اند برای سایر وزارت خاتما تهیه شده است مخصوصاً وزارت داخله که بیک احتیاجات زیادی هم به مستخدم دارد بنده این را خواستم عرض کنم که اگر موافقت داشته باشند این را خدمت بکنند.

وزیر مالیه - مقصود آقای نماینده محترم در قسمت اخیر از بیاناتشان تا این است یعنی با همین قانون عمل میشود این منظوری را که آنها دارند عملی کرد وزارت مالیه بفرض که بیک عده زیادی احتیاج ندارد ممکن است در کارهای مالی خودش بیک کسی را یا زوده روز استخدام کند شغل هم بد رجوع بکند بعد هم انتقال بدهند بجای دیگر این اشکالی ندارد این تشبیه را با همین قانون می شود گرفت اما بنده اساساً بیک عرضی داشتم بنده بدبختانه بگذردی عادت دارم بنظر آقایان آخر وقت است خواهش میکنم این قانون را نگذارند و بروند و در مسأله که اساسی باشد اینقدر وقت صرف نکنند بگذارند این قانون بگذرد و برای جلسه دیگر نمایند (صحیح است)

جدمی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - سه فقره پیشنهاد رسیده است قرائت میشود.
پیشنهاد آقای دکتر طاهری:
پیشنهاد میکنم در ماده دوم مدت شش ماه تبدیل به یکسال بشود

رئیس - آقای دکتر طاهری
دکتر طاهری - بنده خیلی تعجب میکنم که بیک قانونیکه برای بیک منظوری وضع می شود یعنی بیک کلاسی درست می شود برای مدت یکسال هیچده ماه زحمت میکنند بول میدهد معلم میدهد مردم هم زحمت می کنند امتحان میدهند بیک رتبه می خواهند بگیرند. آنوقت بیایم بدهیم قانون بنویسیم اگر بازده روز بعد باو کار ندهیم تمام زحمتش بیهود برود! چرا چنین نکه را ذکر بکنیم آن وقت برخلاف مقصود و منظور است. کلاس تهیه میشود.

سه چهار هزار تومان حقوق میدهم دوسال مردم را را معطل میکنم - سی و دو تومان می خواهم حقوق بدهیم آنوقت نوبت همین قانون می نویسیم که اگر بازده روز بگذرد کار ندهیم برود بی کار خودش این به عقیده بنده برخلاف منظور و مقصود است. به عقیده بنده خوب است اجازه بدهید اگر یکسال پیش کار رجوع نشد آنوقت برود بی کارش. (صحیح است)

رئیس - آقای مخبر قبول میکنند.
ناصری - (مخبر کیسیون) رأی بگیرد.
وزیر مالیه - بنده موافقم ولی خیال میکنم آقای دکتر هم خوب است چیزی که در سه سال بعد مورد عمل واقع می شود از حلا این طور فرمایند. اگر این پیشنهاد همین طوریکه ایشان نظر دارند قبول شود لایحه بر میگردد به کیسیون و معطل می ماند لهذا بنده خواهش می کنم مرا از این زحمت بیرون بیاورید و پیشنهاد خودتان را پس بگیرید.

دکتر طاهری - برای اینکه لایحه زودتر بگذرد و نظائر هم پیدا نکند و این محصلین هم رتبه برسند و موفق بشوند بنده استرداد میکنم

وزیر مالیه - خیلی متشکرم.
پیشنهاد آقای دکتر ادهم:
این بنده پیشنهاد میکنم که در موقع رجوع خدمت ترتیب نمرات امتحانیه بطور الاقدم فال الاقدم رعایت شود
رئیس - توضیح بدهید

دکتر ادهم - منظور بنده از این پیشنهاد این بود که آقایانی که دوره تحصیلشان را تمام میکنند آنها را که نمرات بهتری قبول شده و در امتحانات نهائی بهتر از دیگران بوده اند به آنها قلاً شغل رجوع شود. این خودش بیک تشویقی است برای کسانی که تحصیل میکنند زیرا سعی خواهند کرد نمراتشان بهتر از همکارانشان باشد
وزیر مالیه - اساس فکر نماینده محترم بسیار صحیح و بنده خودم باین ترتیب موافقم. در عمل هم باید همینطور عمل شود. ولی بیک اشکالی درش هست که عرض میکنم

مرض بفرماید الا آن پنج نفر قبول شده اند که
نیرانشان با هم تفاوت دارد. شما برای سفر مثلاً مستخدم
لازم دارید. آن پنجی حاضر است سفر برود ولی آن
چهارنای دیگر حاضر نیستند بروند و می گویند
نهی رویم اگر مقصود این است که ترتیب برهم نخورد
آنوقت ما برای آن قاطعی که مستخدم لازم داریم تهیه
نمی شود و آنها نمیروند. و با این ترتیب مقصود حاصل
نمی شود چون برای بیرون ها ما پمتر آدم لازم داریم
اگر هم بفرمایند خوب او رفت بعد از او را مقدم دارند
با این موافقت ولی عرض میکنم ممکن است خدا نکرده
در عمل طور دیگری بشود پس يك کسی ممکن است
با این ماده طوری عمل کند که میل و مقصود خود را
اجرا نکند این خیلی سهل است آن مستخدمی را که
می خواهند کار بدهند به آن که مقدم بر او است جای
را پیشنهاد میکند او بگوید نمبروم آنوقت بدی را میاورند
و يك جای را معین میکنند و میفرستند. چون در عمل و
اجرا تمام این نکات را باید رعایت کرد و خوب است
بگذاریم در عمل مراعات کنیم. و البته کسانی که زحمت
بیشتر کشیده اند باید مقدم باشند

پیشنهاد آقای فیهمی:

پیشنهاد میکنم که جمله اول ماده بطریق ذیل نوشته شود:
مدت اختیاری که بموجب ماده قبل بوزارت مالیه داده
می شود در هر موقع از تاریخ اعلان رسمی نتیجه امتحانات
تایید روز خواهد بود در این صورت اشخاصی که برای
آنها رتبه معین شده اند الی آخر

رئیس - آقای فیهمی.

فیهمی - این پیشنهاد بنده در حقیقت يك اصلاح
عبارتی است. چون آنطورى که نوشته شده اینطور
و انمود میکند که يك بیست روز مدت معین میشود برای
این کار در صورتی که مقصود این است که در هر موقعی
که امتحان میدهند از روز اعلان رسمی امتحان تایید
روز آقای وزیر مالیه این اختیار را خواهد داشت. این
بود که بنده همان عبارت را خیلی ساده و مختصر نوشتم

و با خود آقای وزیر مالیه هم مذاکره کرده ام و قبول
فرموده اند.

وزیر مالیه - بنده هم موافقم.

رئیس - آقای مخبر.

ناصری - بنده هم موافقم

رئیس - آقایانیکه بخواهند دوم یا اصلاح پیشنهادی آقای
فیهمی که آقایان وزیر مالیه و مخبر قبول کرده اند موافقت
دارند قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.
ماده سوم قرائت میشود.

ماده سوم - بهر يك از مستخدمین وزارت مالیه که
بمعاونت کفالت شغل بالائری را اشغال نمایند میتوان
نصف حقوق رتبه و نصف حقوق بودجه مقامی را که
متکفل شده داد مشروط بر اینکه شغل بالائری مربوط
بامور عایداتی و با محاسباتی باشد. اینگونه مشاغل را وزارت
مالیه بموجب نظامنامه معین خواهد کرد.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده يك توضیحی میخواهم. خاطر
هست يك نظامنامه راجع باین موضوع در وزارت مالیه
هست. تنها اینجا اختصاص داده شده فقط بامور محاسباتی
و عایداتی آن مالی را چه میکنند؟ مطابق همان نظامنامه
سابق رفتار میشود و این يك اختصاصی است که باینها داده
میشود یا همان وضع سابق است.

وزیر مالیه - این مانع از این نیست که اگر يك
نظامنامه هست با هم عمل نمود. لکن این يك نظر
اختصاصی است برای اشخاصی که در امور محاسباتی و عایداتی
کار میکنند.

رئیس - آقای طباطبائی دیبا.

طباطبائی دیبا - حق الكفاله يك نظامنامه مخصوصی دارد
در وزارت خانه ها و معمول به است. بنده میخواستم
بدانم جهت اینکه عدول و رجوع فرموده اند لزوم
و اینجا يك ترتیب مخصوصی نوشته اند چیست؟ بعد هم
يك تذکری لازم بود بدهم. سابقاً هم عرض کردم اینجا
نوشته: بمعاونت کفالت شغل بالائری را دارا باشد. این

کفالت شغل بالائری در وزارت خانه يك عبارت معمولی است
فرض بفرماید يك کسی رتبه دو دارد او را نمی برند کفالت
رتبه هفت و هشت میدهد این بمفیده بنده خوب نیست
که يك نفر مستخدم رتبه دو يك مرتبه بیاید کفالت رتبه
هفت و هشت را بگیرد تا يك درجه دو درجه بالائری ممکن
است کفالت کند و الا مطلقاً روشن کفالت شغل بالائری
این صحیح نیست

وزیر مالیه - اولاً معمول به را نباید از نظر دور داشت
و يك مسئله را تنها نباید از يك نظر ملاحظه کرد
این قضیه يك چیزی است که پیش باید ولی همان طور
که فرمودند البته در عمل رعایت میشود که بيك رتبه هالی
که خیلی دور هستند کفالت رتبه های بالائری داده شود
اما اصلاحی این چیست؟ این کار البته فلسفه داشت
بنده این کار را میکنم برای اینکه اگر در قانون استخدام
از آن ابتدائی که مستخدمین آمده بودند و می خواستند
وارد خدمت شوند این قضیه را اجاری میکردیم بنده میکنم یکی
لذا اشخاصی خیلی موافق بودم ولی يك قانونی يك وقتی آمد
و يك اشخاصی را در يك رتبه هالی تلبیث کرد بنده
همی خواهم ابراد بکرم ولی در بین آنها کسانی هستند
که رتبه های زیادی دارند ولی لیاقت زیادی ندارند آنوقت
عده دیگر بالیاقت هستند که اینها اینقدر باید بمسندند
تا دیگران متقاعد شوند و از بین بروند (صحیح است)

این دلیل ندارد که انسان لیاقت کسی بکند. و تئیه که شما
می بینید يك کسی لایق است و می تواند يك کار
بالائری را اداره کند و از نقطه نظر بودجه
هم صرفه دارد چرا نکنید زیرا شما کار را انجام
داده اید با خرج کمتر از نقطه نظر این که ماده ۱۳۰۲
آمده ایم و يك وضعیتی را برای يك عده اشخاصی درست
کرده ایم حالا باید اینطور باشد؟ اما البته در عمل هم
باید همطور که فرمودید افراط و تفریط کرد و بيك
کسی که رتبه يك است رتبه هشت داد. البته این ها بيك
چیز هالی است که در عمل رعایت میشود و بازم بنده تکرار
میکتم تقاضای خودم را که آخر وقت است.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.
رئیس - آقایانیکه بخواهند سوم موافقت دارند قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

وزیر مالیه - البته آقایان به بنده حق میدهند نظر به
لغابی که همیشه نسبت بمن ابراز داشته اند حالا که کار
خودم را بخواهم گذرانم بيك خواهش دیگری از آقایان
میکتم. آقای رئیس فلاح و صناعت بيك کار خیلی فوری
دارند که باید بگذرد که اگر بگذرد تمام لغت و نظریین
اینکار را به بنده خواهند کرد و آقایان واخی نشوند
رئیس - آقای وزیر مالیه تجربه دارند هر وقتی که کاری
بوده است با حاضر هستیم انجام دهیم. فراتت میشود.

(بشرح آتی خوانده شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی

برای تسریع در دفع نواقص و تکمیل ماشین آلات معدن
ششك مؤسسه مزبور احتیاج فوری و مبرم بمشین آلات
فرعی دارد که قسمتی از آنها در حدود پانصد هزار ریال
باید حتماً در هذه السنه تهیه شود تا بتوان از مرکز قوه
برق استفاده و از معوق ماندن عملیات استخراجی جلوگیری
نمود و چون قیمت و مخارج حمل ماشین آلات از بودجه سنه
آبیه نهد و پرداخته خواهد شد لذا اداره کل صناعت و
فلاحات ماده واحده دبل را بقید يك فوریت پیشنهاد و
استدعای تصویب دارد.

ماده واحده - با اداره کل صناعت و فلاحات اجازه داده
میشود تا معادل چهار هزار و دوست پهلوی طلبات قیمت
خرید و حمل و بخارج مربوطه بمشینهای معدن ذغال سنگ
ششك در هذه السنه تمهید و در سال ۱۳۱۳ ضمن بودجه
خود منظور و پرداخت نماید.

رئیس - فوریت مطرح است. (مخالفی نیست)

آقای مدد در فوریت نظری دارید!

مدد - بنده در اصل لایحه عرض دارم

رئیس - کسانی که با فوریت موافقت دارند قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده واحده مطرح
است. آقای مدد

مجلس - موضوع شمشک چندین مرتبه در هر سال طرح میبود. البته از نظر اینکه مبالغ زیادی صرف يك معدن بشود بحثی نیست برای اینکه اگر بخواهیم معدن خوب داشته باشیم پول زیاد باید بدهیم ولی عقیده بنده این است که مگر برای این عمل يك پرگرامی طرح نشده و مابك نقشه نداریم که بدانیم بکجا میرسد و بخارجش چیست تا انتهای کار و چه نتیجه خواهد داد یعنی بطور کلی زهونه داشته باشیم که تا آخر کار این معدن بچه سودی در مآید و تا چند سال ذغال میدهد و هر سال چه مقدار ذغال میتوانیم برداریم و تا انتها بطور کلی چه مبلغ خرج دارد و این خرج را در بودجه نامین کنیم که سالی فلان مبلغ صرف این معدن بکنیم. بنده خیال میکنم اگر این نقشه را داشتیم احتیاج بودیم که هر مرتبه برای جزئیات لایحه بیاوریم. بطور کلی ما باید يك لایحه بگذاریم که در هر سالی که چندین میانون تومان برای این کار لازم است و همین کنیم که با مثلاً فلان مقدار خرج فلان مقدار ذغال عاید ما میشود. بنده این سؤال را میکنم نه اینکه خواسته باشم انتقادی بلاجه بکنم. سؤال میکنم آیا همچو زمینها و نقشه هست یا نیست و اگر هست آقای رئیس صنعت توضیح بدهند. اقتضای از موقع کرده و يك مطلب دیگری عرض میکنم که آیا فکری برای ذغال طهران شده است که از این قیمت گران و زیاد برخی پالین بیاید یا خیر؛ چون گرانی قیمت ذغال باعث میشود که صنایع متوقف شده و بالا نرود و بیشتر اشکالات که هست در نرخ ذغال است ولی این فکر را باید اداره صنعت کرده باشد. و اگر فکری برای این موضوع کرده اند خوب است فرمایند.

رئیس اداره فلاح و صنعت (آقای بیات) - اولاً راجع به معدن ذغال سنک شمشک بطوری که حضور آقایان عرض کردم این معدن را سابقاً آمده اند و يك نقشه برایش همین کرده اند که چه مقدار ذغال سنک اینجا دارد ولی البته این نقشه نبود که از روی اطلاعات اساسی باشد و تقریبی بود و بعد احتیاج باین بود که اکتشافات شود یعنی يك

تول هالی زده شود که از آن رگه هائی که باو میبرند همین کنند واقفا و از روی حقیقت مقدار واقعی ذغال آنجا چقدر است. این تولها يك قسمت در سابق کارش شده و حالا جلو رفته اند و يك تونالهائی هم هر روز میزنند که به بینند قسمت ذغال سنک که در رگه هاست چه قدر است ولی امروز نمیتوانم بگویم مقدار حتمی ذغال سنک آنجا چقدر است ممکن است سالها صرف ذغال طهران و صنایع ایران را بدهد اما این که سؤال فرمودند آیا در این خصوص پرگرامی هست. بله. این يك پرگرامی دارد که باید بموقع اجرا گذارده شود این را باید عرض کنم اول قسمت تقیضیه است که دارند يك تول هائی میزنند و تقیض میکنند و بعد قسمت استخراج است قسمت استخراج هم محتاج به يك کارخانجات و ماشین ها و دیگرهای بخاری است که باید بیاورند. اینها بتدریج شده و يك قسمت وارد شده و هنوز بکار نیفتاده و این قسمتی که حالا پیشنهاد کرده ایم که در حدود پانصد هزار ریال است برای ماشینهاست که این ماشینها خریداری بشود که باید کلبه ماشینخانه آنجا تکمیل شود و حالا مقدار ذغال سنکی که استخراج میشود از این معدن در هذه السنه در حدود ۲۴۰۲۳ هزار خروار است که میدهند برای قسمت کارخانجات و البته تصدیق میفرمایید که ما در سال در حدود صد هزار خروار صد و پنجاه هزار خروار بعد از این ممکن است صرف داشته باشیم یعنی به نسبتی که صنایع ما زیاد میشود ما احتیاج به ذغال سنک داریم البته این فکر شده که معدن شمشک و سایر معادنی که هست همه را تحت نظر بگیریم و مواظبت بکنیم که بقدر احتیاج کلبه صنایع خودمان ذغال تهیه کنیم و این بتدریج است. امروز ما کارخانه ورامین را داریم درست میکنیم و کارخانه سیمان را مشغولیم درست میکنیم دو سال قبل که این چنین نظری نبوده است. ممکن است سال آینده هم دو کارخانه دیگر ایجاد کنیم و البته همین نسبتی که کارخانجات و صنایع ما زیاد میشود بهمان نسبت هم صرف

ذغال سنک ما زیاد میشود که ماشین آلات و ادوات برای استخراج لازم است و باید توسعه داد. اما راجع به ذغال سنک طهران که فرمودید حالا يك معادنی هست که مردم دارند استخراج میکنند و میاورند میفروشند و تقریباً يك نوع تجارت آزادی است و البته اگر برای خودشان صرف کنند باهم رقابت میکنند و در رقابت قیمت پائین میاید و در آتی در وقتی که ما احتیاجات صنعتیمان تکمیل شده می توانیم در این قسمت هم يك فکری بکنیم ولی اول باید احتیاجات صنعتی و کارخانجات که دولت تاسیس کرده رفع نمائیم

جهمی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - بنابر این آقایانی که موافقت و رفته سفید خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده افتاد و پنج ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - قبل از اینکه مقدار آراء را عرض کنم يك چیزی را فراموش کردم. آقای دشنی پیشنهاد کرده بودند بجای هذه السنه نوشته شود (امسال) اصلاح عبارتی است و بنظر بنده اشکالی ندارد (دکتر طاهری - حالا موقع گذشته - بعد از رأی است) آن مال وقتی است که مطلب در ماهیت مؤثر باشد. غالباً مطلبی که در ماهیت و در خود موضوع مؤثر بوده با مراجعه بمجلس اصلاح شده حالا باز موقوف بنظر خودتان است بنده يك غفلی کردم خواستم غفلت خودم را جبران کنم. (یکی از نمایندگان - برای آتی) عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۸ نفر یا اکثریت هفتاد و پنج رأی تصویب شد

جمله آیه بر عایت تقاضای آقای وزیر داخله که سرعت کارشان اظهار علاقه کرده اند پنجشنبه چهارم آبان دستور لایحه وزارت داخله

(مجلس یک ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی. دادگر

- آقایان و آقایان - نواب زری - نواب رضا مهدوی - ترونی - مهتم سنک - خواجوی - بهبانی - شیرازی - سید کاظم زری - سلمانی - دکتر آقمان - کدنی - شریفی - شریعت زاده - ارکانی - بقوانی - طهرانی - مؤید قوامی - تربیت - کلازونیان - احتشام زاده - مزدهی - نهلزی - افسر - محسن خان قراقرز - دکتر ادهم - میرزا یاس - محمود تپتی - دبستانی - دکتر میرزا یاس - دکتر ماکشاف - دکتر سنک - ناصری - مقدم - علوی - سزولاری - افندی - دکتر صاهری - آقا آلامی - حاج تقی افروهاب زاده - سید محمد تقی طباطبائی - حاج محمد رضا بهبانی - طالش خان - دربانی - بیات - مویده ادهی - امیر ابراهیمی - هراز - دکتر قزل داغ - دهستانی - جرجانی - میرزائی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - دکتر سیسی - متصف - کازرونی - دادور - ادهی - دیر - سهرابی - میرزا طباطبائی وکیل - مجد ضیائی - سهرابخان ساکینیان - فیهی - صفاری - اعتبار - پناهی - رهبری - مرآت اسفندیاری - دکتر احتشام - مهمل - سعیدی خراسانی - طباطبائی ویا - دکتر ضیاء - امامی -

قانون

راجع برتبه محصلین کلاس امور مالی و حق الكفاله مستخدمین وزارت مالیه

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است مطابق ترتیب ذیل برای کسانی که مشمول قانون استخدام نبوده و ندیگی از کلاسهای امور مالی که برطبق پرگرام مخصوص تأسیس خواهد کرد تحصیل کرده و از عهده امتحان نهائی برآیند رتبه اداری معین نماید:

برای کسانی که نمره امتحانی آنها از حد وسط تجاوز نکند رتبه یک اداری و برای کسانی که نمره آنها از حد وسط تجاوز کند رتبه دو اداری

ماده دوم - مدت اختیاری که بموجب ماده قبل وزارت مالیه داده می شود در هر موقع از تاریخ اعلان رسمی نتیجه امتحانات نهایت روز خواهد بود - در این صورت اشخاصی که برای آنها رتبه معین شده مستخدم رسمی خواهد بود مشروط بر این که ناشی ماه پس از تاریخ حکمی که تعیین رتبه کرده شغل معینی به آنها رجوع شود

ماده سوم - بهر يك از مستخدمین وزارت مالیه که بتوان کفالت شغل بالاتری را اشغال نماید می توان نصف حقوق رتبه و نصف حقوق برودجه مقامی را که متکفل شده داد مشروط بر این که شغل بالاتر مربوط به امور عایداتی و یا محاسباتی باشد - اینگونه مشاغل را وزارت مالیه بموجب نظامنامه معین خواهد کرد

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه سی ام بهر ماه یکم هزار و سیصد و دوازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

چهار هزار و دویست پهلوی اعتبار برای مخارج تکمیل ماشینهای معدن ذغال سنگ شمشک

ماده واحده - با اداره کل صناعت و فلاحت اجازه داده می شود تا مبالغ چهار هزار و دویست پهلوی طلا بابت قیمت خرید و حمل و مخارج مربوطه بمشینهای معدن ذغال سنگ شمشک در هذمه السنه تمهد و در سال ۱۳۱۳ ضمن بودجه خود منظور و پرداخت نماید

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی ام بهر ماه یکم هزار و سیصد و دوازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر